

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžf/5/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200588
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5015200588.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benzovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci žalobcu: N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Vármusom, PhD., Advokátska kancelária VARMUS, s.r.o., Palárikova 83, 022 01 Čadca proti žalovanému: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví - Regulačná rada, Bajkalská 27, P.O.Box 12, 820 07 Bratislava, zastúpenému advokátom JUDr. Milošom Kvasňovským, Dunajská 32, 811 08 Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 04/31654/15/RR zo dňa 24.03.2015 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/86/2015-90 zo dňa 09. septembra 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/86/2015-90 zo dňa 09. septembra 2015 mení tak, že rozhodnutie žalovaného č. 04/31654/15/RR zo dňa 24.03.2015 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 262,51 Eur a náhradu iných trov konania v sume 140 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 04/31654/15/RR zo dňa 24.03.2015, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, Bratislava č. 1206/2013/E-OZ z 05.09.2013, ktorým prvostupňový správny orgán pre regulovaný subjekt N. O., E. XXX schválil pre rok 2013 pevnú cenu elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 1119,11 Eur/MWh vyrobenej zo slnečnej energie v zariadení výrobcu elektriny FtE na streche chaty E. s celkovým inštalovaným výkonom 6,72 kW, nachádzajúcom sa na streche chaty na adrese E. 511, keď mal za to, že pri určovaní ceny elektriny je treba vychádzať z ust. § 11 a) vyhlášky č. 225/2011 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike, nakoľko protokol o vykonaní funkčnej skúšky podpísala oprávnená osoba dňa 02.07.2012.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že predmetom konania podľa II. hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku bolo potvrdenie základnej otázky, či zariadenie žalobcu na výrobu elektriny vyrubenej z obnoviteľných zdrojov energie bolo uvedené do prevádzky po 01.07.2012, kedy pre cenu elektriny platil § 11a ods. 1 písm. b) Vyhlášky č. 255/2011 Z. z. alebo pred 01.07.2012, kedy pre cenu elektriny platil § 11 ods. 1 písm. b) cit. vyhlášky. Zákon č. 309/2009 Z. z. v § 2 ods. 3 písm. e) uvádza legálnu definíciu času uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky. Týmto je dátum, kedy bolo na základe právoplatného kolaudačného rozhodnutia povolené trvalé užívanie zariadenia výrobcu elektriny alebo kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr. Keďže v danom prípade oznámenie o drobnej stavbe bolo vydané 25.05.2012, bolo potrebné zo strany správnych orgánov posúdiť, či funkčná skúška bola úspešne vykonaná taktiež do 30.06.2012 alebo až po 01.07.2012. Správne orgány posúdili ukončenie funkčnej skúšky dňom 02.07.2012. Vychádzali pritom z protokolu o funkčnej skúške pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy SSE-D a.s., ktorý za dátumy ukončenia stanovil tento dátum (bod 13).

Ďalej krajský súd uviedol, že právny rámec funkčnej skúšky stanovuje § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov. Definíciu, čo je to funkčná skúška, zákon neobsahuje. Z vyššie uvedeného ustanovenia však vyplýva, že prevádzkovateľ distribučnej sústavy má povinnosť vykonať funkčnú skúšku do 30 dní od doručenia žiadosti výrobcu elektriny a ak zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, prevádzkovateľ vydá výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, pričom spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Z uvedeného ustanovenia v spojení s § 2 ods. 3 písm. f) citovaného zákona vyplýva, že funkčná skúška je súhrn opatrení prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorými preskúma, či zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, pritom je v právomoci prevádzkovateľa distribučnej sústavy určiť spôsob a podmienky jej vykonania. Tá skutočnosť, že v čase vykonania funkčnej skúšky u žalobcu nebol prijatý u prevádzkovateľa prevádzkový poriadok, ktorá skutočnosť medzi účastníkmi nebola sporná a súdu je známa z úradnej činnosti, ešte neznamená, že si tento spôsob a podmienky nemohol prevádzkovateľ určiť iným spôsobom. Tento spôsob si určil usmernením pre vykonanie funkčnej skúšky, ktoré sa nachádza v správnom spise a bolo zverejnené na webovej stránke prevádzkovateľa, z ktorého vyplýva, že k vykonaniu funkčnej skúšky nebolo potrebné len preskúmať samotné zariadenie z technického hľadiska, ale bolo potrebné preskúmať aj predložené listinné dôkazy a to schválenie realizačného projektu stavby, uzavretú zmluvu o pripojení, zmluvu o dodávke a distribúcii pri vzniku nového odberného miesta a miestne prevádzkové predpisy pre elektrárň. Z uvedeného vyplýva, že súčasťou funkčnej skúšky nebolo len vykonanie čiastkových kontrol na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne, ale preskúmanie listinných dôkazov technického charakteru.

Podľa názoru krajského súdu súčasťou funkčnej skúšky je nielen posudzovanie jednotlivých technických parametrov priamo na zariadenie, ale aj posudzovanie listín predložených žiadateľom ohľadne týchto parametrov a skontrolovanie samotných technických výstupov z jednotlivých kontrol, aby bolo možné do protokolu, ktorý je len dokladom o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky uviesť záverečný výsledok kontroly. Táto administratívna časť kontroly všetkých získaných listinných dôkazov je taktiež kontrolou technických podmienok v zmysle § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., t. j. je funkčnou skúškou. Ak príslušný pracovník prevádzkovateľa distribučnej sústavy neobjaví chybu v technických podkladoch, v samotných výstupoch z týchto kontrol a taktiež ani z dokladov, ktoré predložil žiadateľ, potrebných na úspešné vykonanie funkčnej skúšky a protokol ako doklad o jej úspešnom vykonaní podpíše, týmto momentom je funkčná skúška ukončená, pričom prevádzkovateľ distribučnej sústavy tento moment zhmotnil v protokole pod bodom 13. Až týmto overením správnosti podkladov pre vydanie protokolu je funkčná skúška zavŕšená. Dátum tohto zavŕšenia bol v protokole v prvom poradí uvedený 02.07.2012 a podľa názoru súdu tento dátum je ukončením funkčnej skúšky. Nejedná sa pritom o dátum vydania dokladu (protokolu) o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, ale dátum jej ukončenia. Z protokolu ako dokladu o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky nevyplýva, že by dátum uvedený v bode 13 bol dátumom vydania tohto dokladu. Práve naopak, z obsahu bodu 13 jednoznačne vyplýva, že dátumom ukončenia funkčnej skúšky je deň 02.07.2012, ktorý nie je možné

chápať ako dátum vydania protokolu. Ak by tomu tak bolo, muselo by byť v protokole uvedené, že protokol je vydaný dňa 02.07.2012. V protokole sa však uvádza, že funkčná skúška bola ukončená dňa 02.07.2012. Samotný dátum vydania tohto protokolu nie je z neho zrejmý. Samotný doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, t. j. protokol musí byť vydaný do 10 dní od jej vykonania, teda v danom prípade do 10 dní od 02.07.2012.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby ho zmenil, rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec vrátil žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Zároveň si žalobca v prípade úspechu uplatnil náhradu trov konania. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, ktorá príliš formalistický postup a príliš formalistické rozhodovanie orgánov verejnej správy a iných orgánov považuje za rozhodovanie v rozpore s Ústavou SR a so zmyslom a účelom zákona. Podľa jeho názoru krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho názoru. Poukázal na to, že v obdobnej veci už rozhodol Najvyšší súd SR, ktorý rozsudkom zo dňa 05.05.2015 č. k. 4Sžf/61/2014 zaujal právny názor, že podľa § 5 ods. 14 zák. č. 309/2009 Z. z. prevádzkovateľ distribučnej sústavy, do ktorého sústavy má byť zariadenie výrobcu elektriny pripojené, je povinný vykonať funkčnú skúšku do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti výrobcu elektriny. Ak zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy vydá výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky do 10 dní odo dňa jej vykonania. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline v celom rozsahu potvrdil. Uviedol, že funkčná skúška predstavuje súhrn opatrení prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorými preskúma, či zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, pritom je nesporné, že je v právomoci prevádzkovateľa distribučnej sústavy určiť spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky si prevádzkovateľ distribučnej sústavy určil vydaním a zverejnením usmernenia na svojom webovom sídle.

Z predmetného usmernenia vyplýva, že k vykonaniu funkčnej skúšky je okrem preskúmania zariadenia z technického hľadiska potrebné aj preskúmanie predložených dokladov (schválený realizačný projekt stavby, zmluva o pripojení, zmluva o dodávke a distribúcii, miestne prevádzkové predpisy pre elektrárne). Tieto skutočnosti boli jednotlivým regulovaným subjektom - výrobcom elektriny známe, vzhľadom na to, že uvedené dokumenty museli spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. predložiť. Každý regulovaný subjekt, a teda každý výrobca elektriny, bol na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej sústavy oboznámený s podmienkami vykonania funkčnej skúšky, a tiež s podmienkami vydania protokolu o funkčnej skúške a s tým, kedy sa považuje funkčná skúška za vykonanú, t. j. kedy nadobúda platnosť protokol o vykonaní funkčnej skúšky. Skutočnosť, že v čase vykonania funkčnej skúšky nebol prijatý u prevádzkovateľa distribučnej sústavy (Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.) prevádzkový poriadok obsahujúci úpravu funkčnej skúšky, ešte neznamená, že si tento spôsob a podmienky nemohol prevádzkovateľ určiť, a to práve prostredníctvom uverejnenia usmernenia na svojom webovom sídle, pričom jeho obsah by zodpovedal aj obsahu v prevádzkovom poriadku.

Podľa žalovaného súčasťou funkčnej skúšky nie je len vykonanie čiastkových kontrol na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne a ich faktické odskúšanie, ale aj preskúmanie príslušnej dokumentácie technického charakteru a jej súladu napr. s technickými parametrami v rámci jednotlivých čiastkových skúšok. Proces zavŕšenia funkčnej skúšky sa skončí momentom podpísania protokolu o funkčnej skúške (bod 13 protokolu), ktorý podpíše zodpovedná osoba prevádzkovateľa distribučnej sústavy po kontrole technických dokladov a kontrole, že samotné výstupné čiastkové kontroly a doklady predložené žiadateľom sú vo vzájomnom súlade a sú bezchybné. Až týmto kontrolným overením je funkčná skúška vykonaná. Žalobca podľa názoru žalovaného nesprávne aplikuje výklad § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., ktorým rozlišuje vykonanie funkčnej skúšky ako technického úkonu a

vystavenie dokladu o jej vykonaní ako administratívneho úkonu. Samotný doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, t. j. protokol o funkčnej skúške musí byť vydaný do 10 dní od jej vykonania. Nie je možné preto stotožniť sa s názorom, že dátum uvedený v bode 13 protokolu o funkčnej skúške určuje dátum vydania dokladu o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky ako listinného dôkazu o jej vykonaní.

Záverečný podpis zodpovednej osoby v protokole nie je možné považovať len za formálnu kontrolu vykonania funkčnej skúšky, ale za úkon, ktorý vyžaduje prevádzkovateľ distribučnej sústavy a ktorým sa osvedčuje kontrola správnosti a súladu aj predchádzajúcich úkonov a bez ktorého by vykonané úkony nenadobudli právne účinky. Až po tejto kontrole je funkčná skúška považovaná za vykonanú. Žalovaný poukázal na to, že každý výrobca vedel (z dôvodu osvedčovania celého priebehu funkčnej skúšky a jej jednotlivých častí na jednom a tom istom predpísanom tlačive protokolu), že až týmto podpisom je funkčná skúška ukončená, keďže táto informácia sa nachádza priamo na predpísanom tlačive protokolu o funkčnej skúške.

Samotná skúška pozostáva nielen z technickej časti, ale aj administratívnej časti, pričom administratívna časť preveruje splnenie technických podmienok. Nie je možné požadovať od prevádzkovateľa distribučnej sústavy, aby priamo na mieste samom, bez komplexného posúdenia veci aj z pohľadu ďalších listinných dokumentov, resp. výsledkov vykonania čiastkových kontrol, uzavrel funkčnú skúšku ako vykonanú, prípadne vykonanú úspešne poslednou čiastkovou kontrolou v teréne podľa bodu 12. Môže nastať i taká situácia, že v rámci poslednej kontroly by sa preukázalo, že napr. niektorý čiastkový výsledok kontroly by bol nesprávny, resp. neboli by dodané ďalšie podklady pre úspešné pripojenie zariadenia do distribučnej sústavy zo strany žiadateľa, prípadne by sa tieto ukázali ako nepravdivé alebo nesprávne vo vzťahu k už vykonaným testom alebo meraniam.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V súlade s uvedenými prechodnými ustanoveniami najvyšší súd v danej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť, rozhodnutie žalovaného č. 04/31654/15/RR zo dňa 24.03.2015 zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom preskúmania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol odvolanie a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým pre žalobcu ako regulovaný subjekt schválil pre rok 2013 pevnú cenu elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 119,11 €/MWh vyrobenej zo slnečnej energie v zariadení výrobcu elektriny FtE na streche chaty E. s celkovým inštalovaným výkonom 6,72 kW, umiestnenej na streche chaty súp. č. XXX, nachádzajúceho sa v kat. úz. E., na pozemku parc. č. C-KN XXXXX/X.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 225/2011 Z. z. cena elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie v zariadení výrobcu elektriny uvedeného do prevádzky od 1. januára 2012 do 30. júna 2012 sa určuje priamym určením pevnej ceny v eurách na megawatthodinu takto: zo slnečnej energie s celkovým inštalovaným výkonom zariadenia výrobcu elektriny do 100 kW, ktoré je umiestnené na strešnej konštrukcii alebo obvodovom plášti jednej budovy spojenej so zemou pevným základom: 194,54

eur/MWh.

Podľa § 11a ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 225/2011 Z. z. cena elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie v zariadení výrobcu elektriny uvedeného do prevádzky od 1. júla 2012 do 31. decembra 2012 sa určuje priamym určením pevnej ceny v eurách na megawatthodinu takto: zo slnečnej energie s celkovým inštalovaným výkonom zariadenia výrobcu elektriny do 100 kW, ktoré je umiestnené na strešnej konštrukcii alebo obvodovom plášti jednej budovy spojenej so zemou pevným základom: 119,11 eura/MWh.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že výška ceny elektriny pre stanovenie doplatku sa líšila v závislosti od času, kedy bolo zariadenie výrobcu elektriny uvedené do prevádzky. Konkrétne v prejednávanej veci bolo rozhodujúce, či zariadenie výrobcu elektriny bolo uvedené do prevádzky do 30. júna 2012 alebo od 1. júla 2012.

Podľa § 2 ods. 3 písm. e) zákona č. 309/2009 Z. z. na účely tohto zákona sa všeobecne rozumie časom uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky dátum, kedy bolo na základe kolaudačného rozhodnutia povolené užívanie zariadenia výrobcu elektriny alebo kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy (ďalej len "funkčná skúška") podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr.

Podľa § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. prevádzkovateľ distribučnej sústavy, do ktorého sústavy má byť zariadenie výrobcu elektriny pripojené, je povinný vykonať funkčnú skúšku do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti výrobcu elektriny. Ak zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy vydá výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky do 10 dní odo dňa jej vykonania. Funkčná skúška sa nevyžaduje, ak zariadenie výrobcu elektriny nebude pripojené do sústavy. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b) bod 2. zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) úrad vykonáva vecnú reguláciu podľa § 13, 15 a 23.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. vecnou reguláciou je aj rozhodovanie o schválení prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľa siete alebo prevádzkovateľa zásobníka.

V prejednávanej veci bolo potrebné ustáliť, kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška zariadenia výrobcu elektriny, pretože tento dátum bol považovaný za dátum uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný uviedol, že dňom úspešného vykonania funkčnej skúšky je dátum podpísania protokolu o vykonaní funkčnej skúšky (2. júla 2012), a nie samotný fyzický výkon vykonania funkčnej skúšky.

V preskúmanej veci krajský súd, stotožniac sa s právnym názorom žalovaného, žalobu zamietol. Dospel k záveru, že súčasťou funkčnej skúšky nebolo len vykonanie čiastkových kontrol zameraných na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne, ale aj preskúmanie listinných dôkazov technického charakteru. Pokiaľ išlo o skutočnosť, že v čase vykonania funkčnej skúšky u žalobcu prevádzkový poriadok neupravoval spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky, krajský súd uviedol, že spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky si mohol prevádzkovateľ určiť aj usmernením pre vykonanie funkčnej skúšky, ktoré bolo zverejnené na webovej stránke prevádzkovateľa.

Na tomto mieste považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že najvyšší súd už v minulosti rozhodoval v obdobných veciach - týkajúcich sa schválenia pevnej ceny elektriny vyrobenej zo slnečnej energie,

pričom sporné otázky, ktoré sú určujúce aj pre prejednávanú vec, posudzoval rôzne. V záujme zachovania právnej istoty je preto potrebné poukázať na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 373/2015 z 25. novembra 2015, v ktorom ústavný súd v obdobnej veci poukázal na nezákonný postup distribútora siete, ktorý „podmienky a spôsob vykonania funkčnej skúšky nestanovil explicitne vo svojom prevádzkovom poriadku v záujme právnej istoty neurčitého počtu prevádzkovateľov zariadení na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov pre účely ich jednotnej aplikácie vo všetkých obdobných prípadoch. (...) Najvyšší súd týmto svojím postupom, ktorým následky nezákonného postupu distribútora siete a v konečnom dôsledku aj nezákonného postupu úradu pre reguláciu, ktorý schválil prevádzkový poriadok SSE - Distribúcia aj napriek tomu, že neobsahoval zákonom požadovanú úpravu podmienok a spôsobu vykonania funkčnej skúšky a ktorý konal navyše v danej veci aj ako správny orgán v prvom stupni, absolútne bezprecedentne preniesol na plecia výrobcov el. energie z obnoviteľných zdrojov znášanie rizika nejednotnej aplikácie a výkladu dotknutých zákonných ustanovení ad hoc, majúcich však vplyv na ich osobnú a majetkovú sféru.“

Taktiež v náleze sp. zn. II. ÚS 274/2015 zo 16. decembra 2015 ústavný súd v obdobnej veci za podstatný moment vo vzťahu k spornej otázke určenia dátumu ukončenia funkčnej skúšky označil skutočnosť, že prevádzkovateľ distribučnej sústavy v čase vykonávania funkčnej skúšky v rozpore s ustanovením § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. nemal vo svojom prevádzkovom poriadku zakotvený spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky. V uvedenom náleze ústavný súd poukázal na to, že pri hľadaní ústavne konformného výkladu spornej právnej otázky v podstate vychádzal z právneho názoru obdobného s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v rozhodnutí sp. zn. 4Sžf/5/2014 z 1. apríla 2014, „podľa ktorého treba ustanovenie § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z.z. považovať za ustanovenie zmocňujúceho charakteru. Hoci nejde o zmocňujúce ustanovenie v pravom (legislatívnom) zmysle slova, keďže prevádzkovateľ nie je orgánom verejnej správy, a preto nie je oprávnený vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, má toto ustanovenie vzhľadom na jeho znenie prikazujúcu (obligatórnu) povahu, lebo z neho vyplýva povinnosť prevádzkovateľa distribučnej siete zakotviť spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky do svojho prevádzkového poriadku.

Prevádzkovateľ je obchodnou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, a je preto v zásade subjektom súkromného práva. Jeho prevádzkový poriadok by v podstate bolo možné považovať za vnútorný (interný) firemný predpis. Takáto charakteristika právnej povahy prevádzkového poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete by však nebola úplná, pretože z dôvodu verejného záujmu (daného významom a váhou fungovania distribučnej siete) podlieha prevádzkový poriadok prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete schváleniu úradu v rámci správneho konania. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že postup a rozhodovanie prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete pri vykonávaní funkčnej skúšky zariadenia výrobcu elektriny a pri prijímaní záverov z nej sa javí určitý verejno-právny charakter.

Na základe dosiaľ uvedeného možno usúdiť, že verejno-právna povaha funkčnej skúšky je daná zakotvením jej podmienok a spôsobu jej vykonania v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete, ktorý podlieha schváleniu úradu v správnom konaní. Bez splnenia príkazu vyplývajúceho z ustanovenia § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. možno funkčnú skúšku, ktorú vykonal pre sťažovateľku prevádzkovateľ, považovať iba za súkromno-právnu činnosť.

Z dosiaľ uvedeného by na prvý pohľad mohol vyplývať záver zhodný so záverom senátu „4S“ najvyššieho súdu, podľa ktorého bez podrobnej úpravy podmienok funkčnej skúšky s ustálením rozhodujúcich pojmov v prevádzkovom poriadku (a bez jeho schválenia úradom) je vyhodnotenie určenia časového momentu uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky predčasné. Takýto záver by však nebolo možné považovať za ústavne konformný, pretože by znamenal vlastne nemožnosť vykonania funkčnej skúšky dotedy, kým spôsob a podmienky jej vykonania nebudú zakotvené v prevádzkovom poriadku schválenom úradom. Takýto záver by vo svojich dôsledkoch viedol vlastne k odňatiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) na úkor sťažovateľky prinajmenšom na určitú dobu, a to tým, že sťažovateľka by nemohla byť začlenená do regionálnej distribučnej siete a nemohla by ani dostávať

doplatok k pevnej cene elektriny.

Za daného stavu bolo povinnosťou úradu v rámci správneho konania posúdiť rozhodujúcu otázku z verejno-právneho pohľadu, a to vrátane preskúmania postupu prevádzkovateľa v súvislosti so spôsobom a podmienkami vykonania funkčnej skúšky. To znamená, že úrad by mal popri obvyklom skúmaní v danom type konania skúmať navyše aj správnosť a opodstatnenosť spôsobu a podmienok vykonania funkčnej skúšky, teda to, čo by inak skúmal pri schvaľovaní prevádzkového poriadku obsahujúceho požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z.“

S poukazom na uvedené právne názory Ústavného súdu SR neostáva Najvyššiemu súdu SR nič iné, len uviesť, že aj v danej veci je nepochybné, že určenie dátumu úspešného vykonania funkčnej skúšky ako neopomenuteľnej podmienky pre stanovenie času uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky sa viaže na splnenie technických podmienok. Neurčitý pojem „splnenie technických podmienok“ mal prevádzkovateľ distribučnej sústavy objasniť prostredníctvom svojho prevádzkového poriadku, ktorý má na rozdiel od súkromnoprávneho charakteru protokolu (resp. usmernenia zverejneného na webovej stránke) verejnoprávny charakter. Preto ani spôsob ani podmienky vykonania funkčnej skúšky nie je možné podradiť pod zmluvné súkromnoprávne vzťahy, ale ide o osobitné právne vzťahy, nad ktorými vykonáva svoju právomoc žalovaný správny orgán prostredníctvom splnomocňovacieho ustanovenia § 13 ods. 2 písm. a) zák. č. 250/2012 Z. z.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 vety prvej OSP zmeniť, zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, že žalovaný sa s námietkami žalobcu vyporiada spôsobom, ktorý bude v súlade s právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v jeho nálezoč citovaných v tomto rozsudku.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2, s 246c ods. 1 a s § 151 ods. 1 OSP tak, že žalobcovi ich náhradu priznal, pretože bol v tomto konaní úspešný. Trovy právneho zastúpenia advokátom tvorí tarifná odmena vypočítaná (a určená v súlade písomným s vyčíslením trov konania v odvolaní) podľa § 11 ods. 4, § 15 písm. b/, § 17 ods. 1 a § 18 ods.3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Priznaná suma 402,51 Eur pozostáva z odmeny za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, vypracovanie žaloby na preskúmanie rozhodnutia a vypracovanie odvolania - 3 x 64,53 Eur, režijný paušál 3 x 8,39 Eur, DPH 43,75 Eur). Žalobcovi bola taktiež priznaná náhrada trov konania za zaplatené súdne poplatky vo výške 140 Eur, konkrétne 70 Eur za žalobu a 70 Eur za podané odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.